

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра теорії і історії мистецтв	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1

ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семестр 1 (2024-2025 навчальний рік)

2 вересня 2024 р. — 14 грудня 2024 р.

Модульний тиждень: 16 жовтня-22 жовтня 2024 р.

Теоретичні іспити: з 19 по 24 грудня 2024 р

Викладач Чечик Валентина Вікторівна, доцент, кандидат мистецтвознавства

Е-mail valentyna.chechyk@yahoo.com

Заняття Онлайн на платформі Zoom, google-meet,
За розкладом (дистанційно):
Вівторок 3-4 пари (3 години)

Адреса корпус 3, вул. Мистецтв 11

Телефон 057 706-02-81 (кафедра)
+38 050 403 75 19 Чечик Валентина Вікторівна

Затверджено на засіданні кафедри ТІМ
Протокол № 2 від 29 серпня 2024 р.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення дисципліни не передбачені.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Характер і склад дисципліни передбачає як методичні рекомендації традиційного типу, а саме перелік рекомендованої для опрацювання фахової літератури (див. Список рекомендованої літератури), так і перелік матеріалів для самостійного аналізу і засвоєння відповідно обраної проблематики.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчально-інформаційні матеріали можна переглянути у мережі інтернет. Відповідні посилання на потрібні веб-сайти надаються викладачем під час занять або за проханням студентів після закінчення практичного заняття, а також в процесі електронного листування.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word. Блокнот для конспекту, ручка

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни *«Основи науково-дослідницької діяльності»* є формування у здобувачів навичок проведення науково- дослідницької роботи, включаючи вибір напряму дослідження, постановки наукових завдань і їх вирішення на теоретичному та емпіричному рівнях.

Дисципліна вивчається студентами 1 курсу денної (заочної) форми навчання і має забезпечити необхідними компетенціями та належним рівнем професійної підготовки фахівців з мистецтвознавства, здатних займатися науково-дослідницькою діяльністю і виконати дипломну (фахову) роботу магістра.

Основними завданнями вивчення дисципліни є можливість володіння необхідним понятійним апаратом й термінологічним інструментарієм наукового дослідження; сучасними методичними підходами щодо проведення наукових досліджень; використанням набутих знань у професійній практичній діяльності (науково-творча діяльність, експертиза, атрибуція, художня критика, педагогіка).

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Дисципліна ОНДД забезпечує низку компетентностей, а саме:

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
5. Здатність розробляти та керувати проектами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетенції (СК):

1. Здатність переосмислювати базові знання, демонструвати розвинену творчу уяву, використовувати власну образно асоціативну мову при створенні художнього образу.
2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

6. Здатність формувати мистецькі концепції на підставі проведення дослідження тих чи інших аспектів художньої творчості.

7. Володіння теоретичними і методичними засадами навчання та інтегрованими підходами до фахової підготовки художників образотворчого і декоративного мистецтва та реставраторів творів мистецтва, планування власної науково педагогічної діяльності.

8. Здатність до використання сучасних інформаційно комунікативних технологій в контексті проведення мистецтвознавчих та реставраційних досліджень.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

На підставі набутих компетентностей студент має демонструвати наступні знання та навички:

ПР01. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПР02. Інтерпретувати та застосовувати семантичні, іконологічні, іконографічні, формально-образні і формально-стилістичні чинники образотворення.

ПР03 Володіти інноваційними методами та технологіями роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

ПР07. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень.

ПР08. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної, дослідницької та освітньої діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПР10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва

ПР12 Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПР14 Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у мистецьку практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

ПР15 Планувати професійну діяльність у сфері образотворчого і декоративного мистецтва, реставрації відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «ОНДД» належить до циклу дисциплін професійної підготовки теоретика та історика мистецтва за освітньо-професійної програми «Мистецтвознавство». Лекційний цикл ґрунтується на новітніх матеріалах з науково-дослідницької роботи та на підставі авторської методики і власного досвіду. Викладання лекційного матеріалу відповідає концептуальним завданням дисципліни. Лекції будуються з використанням різноманітного ілюстративного матеріалу (слайдів, альбомів, СД-каталогів т. ін.).

Навчальним планом підготовки магістрів викладання дисципліни «ОНДД» передбачено у 1 семестрі.

Обсяг дисципліни відповідає 6 кредитам ECTS (180 годин), з них: лекції – 16 годин, практичні заняття – 44 години, самостійна робота – 120 годин.

Навчальна дисципліна «ОНДД» складається з 2 модулів, які містять 6 лекційних тем, зв'язаних між собою змістовими складовими.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ і розклад занять

№ теми	Назва розділів, теми лекцій	тиждень	Анонс лекційного матеріалу
МОДУЛЬ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ЗНАННЯ. ВИБІР НАПРЯМУ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.			
1.	Наука як система знань. Загальна характеристика наукових досліджень.	1-2	Вступ до курсу. Наука як система знань. Загальна характеристика наукових досліджень. Види наукових досліджень та особливості їх проведення. Форми відображення наукових досліджень. Наукові видання. Форми висвітлення підсумків наукової роботи. Практичні (семінарські) заняття.
2.	Тема 2. Мистецтвознавство – наука про мистецтво	3-4	Мистецтвознавство – наука про мистецтво. Становлення, структура та методологічні проблеми мистецтвознавства. Суб'єктивна інтерпретація і описові прийоми. Міждисциплінарна методологія. Практичні (семінарські) заняття.
3.	Тема 3. Вибір напрямку (теми) дослідницької роботи	5-6-7	Вибір напрямку (теми) дослідницької роботи. Формулювання теми дослідження. Вивчення стану питання і обґрунтування обраного напрямку дослідження. Мета дослідження. Загальні та конкретні завдання
			дослідження. Вибір методів дослідження. Практичні (семінарські) заняття.
	Модульна контрольна робота	8	Модульний семінар 1.
МОДУЛЬ 2. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ ТА ЕТАПИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ			

4.	Тема 1. Етапи роботи, календарний план роботи.	9-10	Етапи роботи, календарний план роботи. Попередній та остаточний план наукового дослідження, план-проспект наукового дослідження. Актуалізація мистецтвознавчої проблеми, шляхи та способи її вирішення. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Мета і завдання наукового дослідження. Вимоги до вступу та загальна структура наукового тексту. Зміст та рубрикації розділів. Практичні (семінарські) заняття.
5	Тема 2. Робота з науковим текстом.	11-12	Робота з науковим текстом. Пошук наукової інформації та робота з джерелами. Історіографія мистецтвознавчої теми дослідження. Вимоги до написання розділів курсової роботи. Дотримання логіки дослідження. Узагальнення як метод наукового дослідження літературних джерел. Особливості творчої праці у дослідницькій діяльності. Правила цитування та посилання на використані джерела. Мова та стиль наукової роботи. Практичні (семінарські) заняття.
6.	Тема 3. Оформлення результатів дослідження	13-14	Оформлення результатів дослідження. Вимоги до написання наукової роботи. Дотримання державних стандартів.. Оформлення титульної сторінки та списку літератури. Висновки дослідження, їх відповідність меті і поставленим завдань. Редагування наукового тексту відповідно до вимог наукового стилю. Засоби подання

			ілюстративного матеріалу. Перелік умовних скорочень. Усний виступ та його логіка. Підготовка до виступу. Виголошення промови. Практичні (семінарські) заняття.
	Модульна контрольна 2.	15	Модульний семінар 2
7.	ІСПИТ	За розкладом	Консультація

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних і практичних занять, а також самостійної роботи здобувача. Програма передбачає вибір індивідуальної тематики завдань. Самостійна робота студентів спрямована на їх поетапне розв'язання і завершення. Додаткових практичних завдань для самостійної роботи навчальна програма не передбачає.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

В межах кожного модулю передбачено рубіжні етапи контролю для студентів денної (заочної) форми навчання, що здійснюються під час практичних занять та написання модульних контрольних робіт. Підсумковий контроль засвоєння знань й виконання завдань здійснюється у формі – іспиту (захист курсової роботи). Кількість балів під час виконання самостійної науково-дослідної роботи здобувача залежить від своєчасного виконання навчального завдання, повного обсягу, якості виконання завдання, самостійності та творчого підходу, ініціативності в навчальній діяльності.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ*

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

*Загальна кількість рейтингових балів на початок підсумкового тижня: min – 30, max – 90. Додаткові бали при складанні іспиту – min – 1, max – 10.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Завдання мають бути виконані студентом в терміни, встановлені викладачем. Недотримання дедлайну й формату (без поважних причин) впливає на оцінювання. Письмові творчі роботи повинні виконуватись студентом самостійно. Заборонене списування під час виконання письмових робіт та іспиту.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

№№ Зміст. модуль	Тема, завдання	Форма звітності	Кількість рейтингових балів
МОДУЛЬ 1-2			
М1.	Т1	Практичні заняття (завдання) 1	0-10
	Т2	Практичні заняття (завдання) 2	0-10
	Т3	Практичні заняття (завдання) 3	0-10
		Модульна. контр. робота 1. Модульний семінар 1.	0-10 0-5
М2.	Т4	Практичні заняття (завдання) 5	0-10
	Т5	Практичні заняття (завдання) 6	0-10
	Т6	Практичні заняття (завдання) 7	0-10
		Модульна .контр. робота 2. Модульний семінар 2.	0-10 0-5
		Усього балів до підсумкового тижня	Min-30 –max- 90
		Іспит:	0-10

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

А 90-100	(«відмінно» за національною шкалою, А — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал курсу, творчо підійшов до виконання завдань, професійно виконав усі завдання, крім того, брав участь у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, студентських олімпіадах чи наукових конференціях.
В 82-89	(«добре» за національною шкалою, В — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок

C 75-81	(«добре» за національною шкалою, C — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
D 64-74	(«задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при Силабус Основи наукових досліджень цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).
E 60-63	(«задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо)..
FX 35-59	(«незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні бали поточних завдань. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна Perezдача
F 1-34	(«незадовільно» за національною шкалою, F — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав залік. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за творчі підходи щодо виконання отриманих завдань (1-3 бали), участь у науково-практичних конференціях (10 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять з дисципліни «ОНДД» розповсюджуються загальноприйняті норми і правила поведінки Вищої школи. Під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, будь то занадто гучне спілкування, вільне пересування аудиторією чи користування мобільним телефоном.

З боку викладача вітається активна участь здобувача і його власна думка в обговоренні актуальних питань з дисципліни вивчення. У разі відрядження, хвороби або іншої важливої причини викладач має право перенести заняття на інший день за умови узгодженості з деканатом та існуючим розкладом занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

Офіційним каналом комунікації з викладачем поза заняттями є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа мають бути зазначені ім'я та прізвище того, хто звертається (анонімні листи не розглядатимуться); 3) файли (з текстами контрольних й поточних завдань (наукових текстів)) підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Можливе листування у Telegram та Viber.

Консультації з викладачем відбуваються за попередньою домовленістю (очна зустріч, GoogleMeet, Zoom). В кінці навчального семестру передбачена екзаменаційна консультація.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Причини пропусків занять студентами без поважних причин, рівно як і запізнення мають бути пояснені студентом в деканаті. У разі пропуску занять студентом, він має самостійно опрацювати матеріали тем і підтвердити його опанування відповідним виконаним етапом практичного завдання, а також відповідями на ключові запитання та зауваження з боку викладача. **Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни і його можливого подальшого відрахування.** Додаткові заняття з такими студентами не передбачені. Відсутність студента на контрольних перевірках практичних завдань безпосередньо впливає на зниження підсумкової оцінки.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Під час навчання студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Це стосується всіх форм навчання, науково-творчої діяльності та звітності: виконувати вимоги навчального плану, графіка навчального процесу; систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень тощо. Кожен випадок порушення академічної доброчесності розглядається як подія, що негативно впливає на реноме студента і оцінку його роботи. Засвідчений факт ненормативного складання заліку або виконанні контрольної роботи (списування тощо) надає викладачу право вилучити студента з аудиторії і назначити йому повторний етап контролю із пониженням оцінки.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

Положення про академічну доброчесність у Харківській державній академії дизайну і мистецтв (.pdf)

<https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>

Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі ХДАДМ (.pdf)

https://ksada.org/doc/polozhennya_conflict.pdf

Положення про Раду молодих вчених (.pdf)

<https://ksada.org/pdf/Polozhennya%20pro%20Radu%20molodih%20uch.PDF>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. *Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
2. *Основи методології та організації наукових досліджень* / А. Є. Конверський (ред.). Київ : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
3. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. Курс лекцій*. Київ: Генеза, 2005. 359 с.
4. *Філософський енциклопедичний словник* / Гол. ред. В. І. Шинкарук. Київ: «Абрис», 2002. 742 с.
5. Eco U. *How to write a thesis*. URL: https://atgender.eu/wp-content/uploads/sites/207/2022/03/Eco_How-Write-Thesis.pdf (дата звернення: 12.08.2024)
6. Heidegger M. *Science and Reflection. Question Concerning Technology, and Other Essays*. Harper Torchbooks;. 1977. 224 p.
7. Weber M. *Science as a vocation and profession*. URL: <https://hscif.org/wp-content/uploads/2018/04/Max-Weber-Science-as-a-Vocation.pdf> (дата звернення: 12.08.2024)